

Josephren Boehako Misor Disomteko Hec'ena

Sanam disomkore ren'gec' hoyena; menkhan Misor disomre do aema anaj ga.d akana. Onate Jakob do ac'ren 10 got.ec' hopon ond.eyekolkat'koa anaj kik'rin'; menkhan Benjamin do bae sen ocowadea. Onko boeha do Joseph t.hen set.erente ombak'kateko d.obok'adea, ar bako oromledea; menkhan uni doe n'el oromket'kote ac'ak' kukmu~i disa.ket'a. Onkoko la.iadea, ban'ma, Ale do 12 boeha, cund.a.k'ic' do a.pun' t.hen menaea, ar mit' do ba.nugic'talea. Menkhan Josephe metat'koa, Ape do bhid.i kanape, ado 3 ma~ha~ ka.idireye bhoraokat'koa. Pe ma~ha~ hilok'reye metat'koa. Ape modre mit' hor. do nond.e ka.ida.ureye tahe~na, ar ape dosrako do anajante or.ak'te senkate apere cund.a.k'ic' a.gu darayepe, ja~ha~ lekaten' n'el, sa.riak'pe ror.et'a se er.e.

Khangeko mepenena, Noa do kha.t.i abonre par.aok' kana aboren boehabon harkhetlede ter.on', one uni reak' jivi uda.sbon n'ellet' daya la.git'e neho~rat'bonre, menkhan babon luturat'taea. Onko do bako bada.elak'a, Joseph do noa kathae bujha.uket'takoa mente; menkhan uni do onko t.hen khon sayenteye rak'ket'a. Simeon do ka.ida.ureye tahe~yena, ar onko dosrako do or.ak'teko calaena.

Jakob do Benjamin bae sen ocoae kan tahe~kana, menket'ae, in' dope n'ir-bo~skedin'a, Joseph ba.nugic'an, ar Simeon ba.nugic'an, ar nitok' do Benjamin ho~pe rec' idiye la.git'! Enre ho~ disomre a~t. ren'gec' tahe~kante, Benjamin sen ocoaetege hoyentaea. Boehako do Misor disomte sen rua.r.kate Joseph saman'reko ten'goyena, Joseph Benjamine n'elkede khane metadea, Isore dayawam ma, bacha ado od.on' senkateye rak'ket'a. Ado me~t'a~ha~ ap'kate onko t.hen bolo rua.r.ente rak' sambr.ao ket'teye bhojat'koa.

Onakate ac' or.ak' cetanren sordare metadea, Am do noko hor. reak' go~r.e~ko anajte bhoraoperejme, ar Benjamin reak' go~r.e~re in'ak' ba.t.i bhoraoselet'kam. Onko do bida.yente thor.a sa.n'gin'ko senen khan, Joseph do onko pechate ac'ren sordare kolkeadea, ja~ha~ lekate

kombr_o da_biteye jhut_ia_uko. Onko do akoak' go~r.e~ko rar_aket'
khan, ba_t_i do Benjamin reak' go~r.e~re n'amina. Onate Joseph do
Benjamin ac'ren golam mente dohoe la_git'e metat'koa. Menkhan Jihuda,
do sen sorkateye menket'a, E hujur, uni bodolte in' bar_e dohon'me
ente uni bale idi torale khan, aleren a_pun' har.am do hadosreye goc'
uta_rok'a. (*Gen. 42-44.*)

Ma_nda_r_ia_

Molhan atore_mit' ho_r_a_d_i ga_khur_ma.nda_r_ia_i tahe~_kana.
A_depase_atore_uni lekan ma.nda_r_ia_do_ar_o_ko_e ho~_bako
tahe~_kana. Ja~ha~regeko baplak' uni doko o_ho_aea. Bapla ar
po_ro_bkore_unigeke ho_ho_aekan tahe~_kana. "Uni tumdak'e_cet.ak'
lekhange naco_nia_ko bujha_ua je o_ko_e rueda. Una_k'ge jo_mkaoe_ru
dar_eak'kan tahe~_kana, do_n_kucur_ko_e_ne_jok'kan tahe~_kana.

Ato t.olaren kor_ako jaogeye metakokan tahe~_kana je "tumdak' ru
cet'kak'pe_ya! Ja~ha~tispe_ru bar_aea! Noa do_aboak' a_rica_li
kantabona! Uniak' katha do_o_ko_ege bako luturataekan tahe~_kana.

Har_ame_n_khan uni do_rua_haso te_ye_jar_aena are_bon'ga talaena.

Netar uni be_go_rte_ja~ha~n acar a_rica_lire_jomkaoge ban' bujha_uk'
kana. Cedak' je o_ko_ege uni lekan ruru ho_r_ba_nuk'koa.

Nito_k' jo_to_ho_r.geko at_kara arko me_na je uni ban'cao
tahe~_kanre_abo ho~_cet' do_ho_do_ja_rur_tathe~_kan tabona. Cedak'
co_babon cet'le_t'.

Tuma_l: An'jo_m_jo_n' ja_r.

T. AIPHOID. RUA.

T. aiphoid. do *salmonella T. aiphi* n'tuman bekt.eria se tejo kha.tirte sirja.uk'kan mit.'t.en a.d.i muhin uca.r.ok' rog se bema kana, noa rua. do katha hor.ko bana rua. ho~ko metak' kan tahe~kana. one oka do asokaete ba.r.ic' jomak' ar dak' hotete pasnaok' kana. Noa rog do d.her kaete ren.gec' nacar disomkore ba.r.ti n'elok' kana one okare pa.ikhana(Sanitation) mon'j bebostha ba.nuk' ar sapha se bhage n'ui dak' reak' a.d.i akal menak'.

Noa hoyok' reak' karon:

- **Ba.r.ic' jomak ar ma.ila. dak':** T. aiphoid. reak' asol uta.r karon kana *salmonela T. aiphi belkt.eria se tejo* te ba.r.ic' akan jomak' ar dak' jom n'u.
- **Hor.mo jok'ton reak' bhage cecetak' ban' bad.ae:** Jom n'u reak' bhage cecetak' ban' bad.aete bhage se mon'j jom n'uak' benao se toinat lahare mon'jte sapha se a.rup' ban' hoelen noa rog hoyok' reak' jhuki a.d.i d.her tahena.
- **Rua.k' hor.ak' sorre taken:** T. aiphoid. te ja.bun akan hor. (okoeak' hor.more bekt.eria menak'ko menkhan rog reak' jahan cinha. ban' n'elok'kan se sodorok'kan) onkan ko t.hen khon pa.ikhana ar putu hotete bekt.eria se tejo do ko pasnaok' dar.eak'a.
- **Ma.ila. mande:** Ba.r.ic' dak'(okare pa.ikhana se putu taken) son'ge mesaok' kan, tobe ona khonak' a.d.i usara noa rog do pasnaok'a.

Noa rog ten'go daram: T. aiphoid. rua. reak' cikitsa ar ten'go daram la.git' thor.a a.d.i ja.rur.an ka.mihora latarre ol uduk'ena:

Cikitsa:

- **Antibiotic se rog ten'go daram ran:** T.aiphoid. rua. cabae la.git'te D.aktar koak' solha lekate sut.hik antibiotic se rog ten'go daram ran jom se bebohar do a.d.i ja.rur.a. Bekt.eria se tejo koak' dhoron se cet' leka onka lekate d.aktar ko do sut.hik antibiot.ic se ranko jom reak' solha ko emok'a.
- **Pura.puri jira.u:** T.aiphoid. rua. re hor.mo do a.d.i a~t. lan'gak'a, oan ia.re jira.uk' reak' a.d.i a.d.i ja.rur. menak'a.
- **Haidret. se Dak' jiniste purun taken:** Noa okte rua. ar leher t.and.ite hoyok'te hor.mo khonak' dak'ar leher od.ok calak'te onako purun rua.r. la.git' aema dak' ar et.ak' onkan jom n'ui ja.rur.a.
- **Algate hajamok' jomak':** Noa rua.re taken okte a.d.i algate hajamok' onkan jomak' jeleka: la.bit' se an'jet' daka ar.ak' sakam kaera taben ar a.n'gur jom ja.rur.a.

Ten'go daram:

- **T.ika. hatao:** T.aiphoid. khonak' rukhia. n'am la.git' vaccine se T.ika. hatao do a.d.i bha.la.inak' kana bises kaete judi ja~ha~e onkan t.ha~i se elakate dar.ane calak' khan noa rua. hoyok' reak' d.her jhuki menak'a.
- **Sapha Dak':** Sanam okte sapha se mon'j dak' n'ui ja.rur.a, judi sombhob khan dak' lolo kate n'ui reak' ja.rur. menak'a.
- **Ti a.rup':** Ja~ha~nakge jom lahare, pa.ikhana calak' tayom se jomak' benao se toinat lahare sa.bunte a.d.i mon'jte ti a.rup' reak' ja.rur. menak'a.
- **A.d.i aodhante jomak' jom n'ui:** Ja~ha~te calak' se dar.an oktere hor ar.e reak' ot.ak' jomak' ar a.d.i mon'jte ban' isin akan onkan jomak' jaoge ba.giak' se ban' jom ja.rur.a, ona chad.a kate berel jo jinis ar sa.bji se ar.ak' sakam kobon jom okte lahare a.d.i mon'jte a.rup' ja.rur.a.
- **Sut.hik' jaegare ma.ila. gid.i reak' bebosta:** Or.ak' se as ad.epase reak' dak' se ma.ila. od.ok gid.ikak' reak'

mon'j bebosta taken ja.rur.a ona chad.a sanam horko hor.mo napae ar niropon dohoe reak' a.n a.riko manao ar senak' ja.rur.a. Noako manao ganao lekhan noa rua. ten'go daram reak' a.d.i a.d.i ka.mire lagaok'a.

A.d.i ja.rur. mit't.en katha: T.aiphoid. rua. reak' jahan cinha. ko n'ellen khan a.d.i usa.ra d.aktar koaku solha hatao ja.rur.a, sut.hik oktere cikitsa se ran ban' jom se hataole khan noa ru. a.d.i maran' botoranak' hoe dar.eak'a.

Casa Ar Ga.~r.i~ ak' Golpo

Mit't.en casa hor.e tahe~kana. Uni hor.ak' do jond.ra khet tahe~kana. Ado mit' dol ga.~r.i~ ona jond.ra khet khon din hilok' jond.ra ko kombr.oet' tahe~kana. Onate uni khet ma.lik do ga.~r.i~ ne'l n'amleko khange t.hen'gawante lagaet'ko tahe~kana. Nonkate ga.~r.i~ do akoak' khusi sana leka jond.ra bako jom n'amet' tahe~kana.

Mit'din ackage khet ma.lik doe goc'ena. Tinre ona khobor ga.~r.i~ ko an'jomkeda, unre onko do ra.ska.te enejok'ko ehop'ena.

Menkhan casa ba.nuite ina. tayom bochor do jond.ra ban' hoelena. Khange onko ga.~r.i~ ko bujha.ukeda, okoe do akoren ba.iri menteko hudisede tahe~n, uni casa hor.ge akoak' jomak'e upja.net' tahe~kana. Ar nit uni ba.nuite joto ga.~r.i~ ren'gec'teko jalat' japat' bar.aekana.

Sikhna.t: *Tehen' okoe hor. am bam moneae kan ar dam bam emaekan, tinre uni amak' jion khone adok'a unre kha.t.ige uniak' jarur.em bujha.u n'ama.*

Meskoc´

Meskoc´

Ram do din hilok´ ac´ ba.hu sa~oe jhogr.ak´a. Ente uni do jaoge pa.ura n´ute bulkok´a. Mit´din Ram do bulkate or.ak´e hec´ena. Ado ac´ ba.hu do ran.gaote metadea, pa.ura. n´ute nuna.k´ ra.ska. ar mon´jem tahe~n kana, end.ekhan cedak´ in´em bapla keden´a. Pa.ura. sa~ogem tahe~n dar.eak´kea. Noa katha an´jomte Ram do mit´t.en gila.s re thor.a pa.ura. dul kate ac´ ba.hui emadete metadea, ne n´u legaeme.

Khange Ram ac´ ba.hu do mocare idiket´ sa~ote bahre da.r.keda are gid.i ot.okeda. Ado hec´ katec´e meneda, cekate nuna.k´ ba.r.ic´ jinis doyem n´ueda?

Ado Rame menkeda, cedak´, thor.a lahagem metadin´a., a.d.i mon´j ar ra.ska.te bolen´ n´ueda, end.ekhan nitem bujha.ukeda tina.k´ kost.ote pa.ura.n´ n´ueda. Ina.kate Ram ac´ ba.hu doe menkeda, tehen´ khon ar tisque pa.ura. n´u ba.n´ baronmea. Ac´ ba.huak´ katha an´jomte Ram do mone monete menkeda, “dak´ begor mesalak´em n´u lekhan do nonkage hoyok´a”.

Gidra. Joton

Sahe~t´ Kost.o se Pneumonia: Abo disomren hor. do olok´ par.haok´te a.d.i bon tayomgea, ar onate aema lekan miskilak´ kore bon par.aok´ kana. Biseskaete Niropon hor.mo babot onkan bad.aeak´ begorte ka.t.ic´ ka.t.ic´ rua. haso khon ehop´ kate maran´ maran´ muskilak´ gebon or a.gueda.

Jahok tehen' do ka.t.ic' gidra koak' rua babot in' olet'a. Sadharon rear raban' khon ehop' kate begor ran ia.te ackage a.d.i maran' ar gujuk' dosa lekhan rua metak' me, Pneumonia (Ackage sahe~t' reak' muskilak') se boko reak' ka.t.hin muskil rua.ge, one ona do 5 khon kom umer ren gidra.ko n'am dar.eakoa. One onate gidra.doe goc' botec'kok'.

Ona rua reak' cinha.ko: Sahe~t' a.d.i ghono ghono hoyok'a. Gidra do gogo t.hen a.d.i kom se bako nunuia, a.d.itet' ko raga, rua a.d.i ba.r.ti tahe~na, muca.t're gujuk' dosa ho~ hoyok'a judi ran usa.ra bako n'am lekhan.

Ran se besok' reak' upa.iko: Non'kan muskilanak' n'el lenkhan usa.rate daktar se sastho kormi t.hen idi ko hoyok'a bin bilomtege, daktar do uni gidra.n'elkate Nebulizer gas ar ja.rur.ok'ak' ran koe emaea. Oktere do hospital re bhurti kae ja.rur.a 5-7 din ha.bic'ge. Onate ba.r.tikaete gogo ko gidra.joton la.git' ja.rur.ok'ak' bisoeko bad.aejon' do a.d.itet' moneak'abon.

Enho~ noa ko bisoe bad.ae ja.rur.a: Jemon rear din do setak' 10 baja bhitrite um saphako, jomak' lolo se urgum n'ok' kate jom ocoko, setak' se a.yup' bela kicric'ko sen'gelre sekao lolo kate horok'ako, gogo se gidra.jok'ton hor.do gidra.sabe lahare ti do sekao se lolo n'ok' kate gidra.sap'ko, lolo n'ok' or.ak're gitic' se dohokako, he~ a.d.itet' lolo din reho~ noa rua do hoe dar.eak'a, ar ona reak' karon do garmao garmaote ackage kor.amre rear.par.aolen khan, thor.a rua hoelen khange daktar t.hen solha hatao lekhan a.d.i muskil se gujuk' dosa khon gidra.doe ban'caok'a.

Ka.t.ic' gidra koak' t.a.nd.ite: Patla t.a.nd.ite se dak'ge t.a.nd.ite nia raban' oktere do hoyok' kana. Asol karon do noako kana. Ka.t.ic' gidra.ko setak' se a.yup' bela jarwa kicric' se bahre sec' khon kicric' a.gukate ka.t.ic' gidra.ko horok'ako khan ackage rear raban' bhija.uakoa, aema ka.t.ic' gidra.ko do ona bako sahao dar.eak'te dosar din sec' khon ackage dak'ge t.a.nd.ite hoe dar.ekok'a, dosar karon do rear din do ka.t.ic' bela ar rear karonte lac' re jomak' ban' hajamok'a, tesar karon gidra.ren gogo se n'en'el ko do ba.r.ti ka.mi ia.te ja~ha~ leka ti jan'ga sapha kate jomak'ko

emako kan ia.te ho~ lac' odo.k se patla t.a.nd.ite hoyok' kana.

Ran se bebostha do: Gidra do jok'ton a.d.itet' ja.rur.a, ona son'ge ORS se or.ak' re jom selain tear kate aema dom n'u ocoko ja.rur.a, gidra ko rear. din kicric' horok' ako lahare sekao lolo do a.d.i ja.rur.a. A.d.i ba.r.ti hoelen khan daktar t.hen idiko ja.rur.a.

Be_buj Mo_n

Ho_po_n ba.bu, sona moni

Be_buj in'ak' mo_n,

Do_ho_n'me go_ amak' ho_bo_rre_ in' sara kho_n

Dak se_n'ge_l do_ho_eme go_ in' kho_n sa.n'gin're_,

D.ahar paro_m idin'me_ go_ in'ak' ti sap'kate_.

Ce~r_e~ Ar Dare Reak' Go_lpo

Ba.rsa. ja.put' dinre mit't.en ce~r.e~ ac'ren gidra ko dohoko la.git' asraeye sendra kana. Uni do nonkan dare khojok' kana okare uni ar ac'ren gidra ko nira.iko tahe~n. Sendra sendrate gad.a ar.ere barea la.t.u dare n'amkeda.

Khange uni ce~r.e~ do mit't.en dare metadea, amak' d.a.rre or.ak' benaoin' menjon' kana, ado cet'em meneda? Noa laha cele ce~r.e~ ho~ d.a.rre or.ak' bae benao oco akat'koa. Menkhan tehen' ona dare uni ce~r.e~ la.i bhon'adea, cedak' in'ak' d.a.rre or.ak'in' benao ocomea?

Ina kate ce~r.e~ do et.ak' dare t.hene senena ar uni ho~e kulikedea, amak' d.a.rre or.ak'in' benao dar.eak'a se ban'! Menkhan et.ak' dare doe rebenena. Khange ce~r.e~ do dare d.a.rre or.ak'e benaokeda.

Note ba.rsa. din ho~ ehop'ena. Ba.rsa. reak' pa.hil dak'te got.ae gad.a athantar dak'te perec'ena. Ackage et.ak' dare do gad.are ra.put' bhinda.r.ena.

Ona n'elte ce~r.e~ doe menkeda, noa do amak' ba.d.a.i reak' karon kana. Ente am do or.ak' bam benao ocoa.din'a. N'elkedam ona reak' kur.a.i dom n'amkeda.

Khange ona katha an'jomte uni dare doe ror. rua.r.keda, in'ak' gond.a rehet' do ban' ket.ec'a a.d.i algagea. Ar pust.a.uten' bad.aea ba.rsa. hec'len khangin' bhinda.r. ra.pudok'a. Onate in'ak' d.a.rre or.ak' ba.n' benao ocoat'mea. Ente am ar amren gidra. muskilrepe par.aok' noa do ba.n' khoj kana. Ona la.git'gen' baronket'mea. Am sa~o onkan beohar kha.tir ika.n' khoj kana. Menkhan ape ban'caope la.git'ge nonkan' beohar keda.

Ona katha an'jomte ce~r.e~ doe thir hapeyena, ar lajaote ac'ak' or.ak'e boloyena.

Sikha.una: Begor bujte okoeak' ka.mi ho~ er.e se a.ur.iak' ban' moneak'ge bogea. Ente joto ka.mirege ja~ha~n karon menak'a, ar ona reak' jo do okte na.pitre bujha.u n'amok'a.

Sohrae Seren'

Umin kal, umin din

Oka reyem tahe~kana Sohrae,

Ba.t ba.iha.r. lukhi talare

Ma.jhi do paranik do,

Dewaea.kin sewaea.kin

Mo~r.e~ bochor porob da.ikin,

Atan' adera.

Sa.riak' ren Raj

Mit' disomre mit't.an' sa.ri katha ror. Raje tahe~kana. Uni Raj do tisho~ er.e katha bae ror.et' tahe~kana. Mit't.en ba.ida. mit't.en a.d.i maran' bin'e lagaede tahe~kana. Uni bin' do Raj t.hen hec'kate metadea ban'caoin'me. Raj do usa.rate cokoe la.git' jaega bae na'mlet'e ac'ak' lac're bolok'e metadea, ar cot. sec'e cahap'keda ar bin' doe boloyena. Ba.ida. hec'kate Raje kulikedea Raj bin'em n'el akadea? Raj do ti cot. sec'kate lac' sec'e uduk'adea. Ba.ida. do bae bujha.ulet'te ond.e khone calaoena.

Ona tayom bin'e metadea ma nitok' do ond.on'ime ba.ida. doe calaoena. Bin' doe ror. rua.r.keda nond.e mon'j mon'j jomin' n'ameda arin' ond.on'a? Un khon Raj ja~ha~nak'ge jom bin' do jotoe jomet' tahe~kana. Raj doe rohor. cabaena ar pagla leka kalan' d.ulani'e dar.ana, dar.a dar.ate mit' disome calaoena. Ona disomre Raj ren hoponera ak' bapla do ha.tiak' kusite hoyok'a mente t.amak ru kateko d.hulaikeda, arho~ ko menkeda ha.ti okoe kor.ae kusiae ar baha malae horok'aea uni kor.a sa~otege Raj ren hoponera ak' bapla hoyok'a.

Ona disomren aema kor.a saj sapr.aokate ha.ti laha lahateko dar.a bar.ae kana. Ond.ege ha.ni Raj okoe pagla lekae n'elok' kan uni ho~e tahe~kana. Pagla mente jotokoge ko lagakedea ar uni do kulhi muca.t' calaokate dur.up' akana, ha.ti do uni t.hen senkate unige baha malae horok'adea.

Ona disomren Raj ho~e mon dukengea. Adoe cekaea! Katha menak'a

hopperae baplaaea ha.ti kusite. Uni Raj do bae bad.aea uni pagla lekanic' doe okoe kana! Enho~ uni sa~o ac'ren hopperae bapla kede a ar a.r.iste kulhi muca.t're tale d.ha.n'gua.te or.ak' at'kina. Ja~wa~e gon'ket' do mit'din n'uhum jokhec' pukhri ar.e t.a.nd.iteye senakana, uni Raj n'elte rot.e rot.e ko menjon' kana are bin' kanae baro mas rean' jojo rit'kate n'u lekhangem gojok'a ar uniak' tina.k' bahadurita. Uni pagla Raj doe an'jom t.hik keda. Or.ak're hec'kate ac' ba.hui metadea baro mas rean' jojo a.gukate rit'a.n'mese. Ado ba.hut'tet' do a.gukate rit'adea ar ja~wa~etet' doe n'ukeda. Bin' doe goc'ena ar t.a.nd.ite sa~oteye ond.okena. Ar uni do ba.i ba.ite thor.a din tayome mon'jena. Ar hon'hartet' t.hen calaokate jotoe la.ikeda ac' doe okoe kana ar cekate onka akana. Hon'hartet' do an'jom katece' ra.ska.ena, ar aema man dan emkate bida. ka.t'kina. Ar uni Raj do ac'ren Ra.ni son'gekate ac'ak' disomte senena, ar ra.ska.te jion khemaokin ehop'ena.